

ARGUMENTUM

news opinion analysis

EKSKLUZIVE

**Ambasadori i Kroacisë në Shqipëri,
Z. Zlatko Kramarić: Miqësia,
marrëdhëniet tona të mira politike
duhet të vërtetohen me veprimtari
konkrete, jo me fjalë!”**

-A mund të sigurojë Brukseli një paqe të qëndrueshme në Ballkanin Perëndimor?

- Vizita zyrtare Kryeministri Rama pritet nga kryeministri i Mbretërisë së Bashkuar, Rishi Sunak

- Saudi Arabia and Iran restore diplomatic ties in China mediated talks held in Beijing

Të dashur lexues dhe ndjekës të Argumentum.al,

Argumentum.al tashmë nga muaji prill 2022 vjen në versionin e një reviste të përmuajshme politike-diplomatike të cilën mund ta shfletoni online.

Ky botim mujor ofron një kombinim të qartë të lajmeve në vend, rajon dhe botë, si dhe opinioneve dhe analizave për ngjarjet e zhvilluara përgjatë një muaji.

Duke falënderuar secilin prej jush për vëmendjen dhe besimin ndaj medias tonë, ju premtojmë që do të vijojmë të sjellim për ju analizat objektive mbi zhvillimet kryesore në Vend, Rajon, Europë dhe në Botë.

Argumentum.al përpiqet të jetë burim autoritar i gazetarisë me analiza dhe komente mbi marrëdhëniet ndërkombëtare,

politikën botërore dhe një gamë të gjerë çështjesh me rëndësi globale duke sjelle materiale ekskluzive. Kjo falë edhe kontributit të disa prej emrave të njohur të politikës dhe publicistikës shqiptare dhe bashkëpunorëve të tjerë vendas dhe të huaj. Në të njëjtën kohë Argumentum.al është e hapur për komente e mendime të lexueseve të saj.

Lexoni falas mbi çështjet e brendshme dhe ndërkombëtare në revisten Argumentum.al në shqip dhe anglisht!

“Argumentum”, një proces intelektual ...

Marjana DODA
Kryeredaktore

Përmbajtja

03 EKSKLUZIVE

- Ambasadori i Kroacisë në Shqipëri, Z. Zlatko Kramaric: Miqësia, marrëdhëniet tona të mira politike duhet të vërtohen me veprimtari konkrete, jo me fjalë!”

07 JO VETËM LAJM

- Ambasadori i Kinës Z. Zhou Ding mbyll mandatin e tij në Shqipëri: Miqësia tradicionale e dy popujve tanë është thesari i përbashkët dhe themeli për zhvillimin afatgjatë të marrëdhënieve dypalëshe.

- Takimi i 12-të i Këshillit të Stabilizim-Asociimit në Tiranë, BE: Shqipëria progres në reforma. Duam të zbatojmë në Shqipëri 10 projektet kryesore.

- 15 vite nga “Gërdeci”/ Humbën jetën 26 persona, u plagosën 300 të tjerë.

14 POLITIKË

- Vizita zyrtare e presidentit austriak/ Begaj: Austria mbështet integrimin e Shqipërisë në BE.

- Kryeministri Rama pritet nga kryeministri i Mbretërisë së Bashkuar, Rishi Sunak.

17 FOKUS

- Zgjedhjet lokale, Ambasadorja Yuri Kim takohet me dre-

jtuesit e tre forcave politike.

18 RAJONI

-A mund të sigurojë Brukseli një paqe të qëndrueshme në Ballkanin Perëndimor?

- Milo Gjukanoviç: Neglizhenca e BE-së i dha Rusisë hapësirë në Ballkanin Perëndimor.

ENGLISH EDITION

23 REALPOLITIK

- “Blank Paper” in the White House! Enough is enough! Euro – Atlantic routine! Cold Halva! Alliance, no Chinese impartiality! Pantings and boats!

22 ENGLISH TOP NEWS

- Joint press statement following the 12th meeting of the EU-Albania Stabilisation and Association Council.

26 IN FOCUS

- Europe is awake, united and more valuable than ever before.

24 BALKAN OVERVIEW

- European Council welcomes the agreement between Belgrade and Pristina reached in Ohrid.

EKSKLUZIVE

Ambasadori i Kroacisë në Shqipëri, Z. Zlatko Kramaric: Miqësia, marrëdhëniet tona të mira politike duhet të vërtetohen me veprimtari konkrete, jo me fjalë!”

“ Kur flitet për Kosovën, duhet të jetë e qartë për të gjithë se Kosova është një fakt politik.

Intervistë Ekskluzive për Argumentum.al me Ambasadorin e Republikës së Kroacisë në Shqipëri SH.T.Z . Zlatko KRAMARIC

Nga MARJANA DODA

Ka progres në marrëdhëniet ndërmjet Kroacisë dhe Shqipërisë, por ende nuk mjafton, sidomos kur ky bashkëpunim krahasohet me disa vende të tjera. “Miqësia, marrëdhëniet tona të mira politike duhet të vërtetohen me veprimtari konkrete, jo me fjalë!”, kështu thotë Ambasadori i Republikës së Kroacisë në Shqipëri H.E. Z. Zlatko Kramaric në një intervistë ekskluzive për Argumentum.al

Duke i konsideruar pakicat kombëtare si pasurinë e çdo vendi,

ambasadori vlerësoi lartë kontributin e arbanasve/arbëreshëve nga Zadari duke thënë se është i pamatshëm. “Fakti që ata janë të pranishëm në këto zona për më shumë se 200 vjet e vërteton këtë në mënyrën më të mirë të mundshme. Në të njëjtën kohë, ato dëshmojnë për lidhjet afatgjata mes dy vendeve tona. Nuk ka ambasadorë më të mirë se ata”, tha ai. Sipas z. Kramaric, ka synime të sinqerta të Shqipërisë për të përfshirë sa më shumë Kroacinë në procesin e negociatave të anëtarësimit në BE, sepse përvojat e Kroacisë në këtë proces janë të vlefshme dhe mund të ndihmojnë palën shqiptare.

Kur flasim për Kosovën, duhet të jetë e qartë për të gjithë se Koso-

va është një fakt politik, tha ambasadori i cili ishte i mendimit se propozimi franko-gjerman për normalizimin e marrëdhënieve ndërmjet Serbisë dhe Kosovës mori mbështetjen e plotë të të gjithë anëtarëve të BE-së, përfshirë ato 5 shtete që nuk e njohën Kosovën. Dhe ata janë të vetëdijshëm se në këtë moment paqja dhe stabiliteti në Ballkanin Perëndimor janë më të rëndësishmet. “Unë mendoj se Serbia jo vetëm që do të duhet ta pranojë këtë plan, por edhe ta zbatojë atë, tha ai.

Në lidhje me marrëdhëniet mes Sofjes dhe Shkupit, ndër të tjera, tha se si profesor e shkrimtar ka shkruar disa libra për këto probleme lidhur me marrëdhëniet mes

Sofjes dhe Shkupit. “Ndër të tjera, kam sugjeruar se çështja e gjuhës, kulturës dhe historisë nuk mund të jenë tema në procesin e negociatave. Këto pyetje i përkasin sferës së shkencës, historiografisë, gjuhësisë... Unë e di se ka paqartësi, por jam i vetëdijshëm se rrota e historisë nuk mund të kthehet prapa dhe se kombi, shteti dhe gjuha maqedonase janë fakte të padiskutueshme”, tha kryediplomati i Zagrebit në Tiranë.

I pyetur nëse Ballkani rrezikon rikthimin e një konflikti të hapur, ai tha pas agresionit të Rusisë kundër Ukrainës, zona e Ballkanit Perëndimor u bë politikisht interesante. Domethënë, gjithçka është ende e hapur këtu.

“Asnjë marrëveshje e vetme (Dajton, Ohër, Kumanovë) nuk ishte plotësisht e suksesshme. Të gjitha këto marrëveshje vetëm sa ngrinin konfliktet ekzistuese. Gjithashtu, nuk duhet të injorojmë ndikimin rus në situatën politike në rajon. Ky ndikim është i dukshëm edhe në Beograd, Podgoricë dhe Republikën e Serbisë... Dhe nuk është sekret. Milorad Dodik, presidenti i Republika Srpska, flet publikisht për këtë, dhe në Serbi ka parti politike pro-ruse, si dhe politikanë që kundërshtojnë çdo ide të një Serbie evropiane, dhe qëndrime të tilla i mundësojnë Vuçiçit të ulet në dy (dhe më shumë) karrige”.

INTERVISTA E PLOTË:

Argumentum.al: I nderuar Ambasador fillimisht më lejoni t’ju falendëroj që pranuat të jepni këtë interviste ekskluzive për Argumentum.al. Si i konsideroni marrëdhëniet aktuale midis Kroacisë dhe Shqipërisë, si politikisht dhe ekonomikisht?

SH.T.Z. Zlatko Kramaric: Duhet

të jemi të sinqertë dhe të themi se ka ende disa paragjykime që ngadalësojnë marrëdhëniet tona politike dhe ekonomike. Detyra ime është të luftoj kundër këtyre paragjykimeve, si këtu në Shqipëri, por edhe në shtëpi, në Kroaci. Ka progres, por ende nuk mjafton. Sidomos kur ky bashkëpunim krahasohet me disa vende të tjera. Miqësia, marrëdhëniet tona të mira politike duhet të vërtetohen me veprimtari konkrete, jo me fjalë! Dhe funksioni i politikës/diplomacisë zbrit në sigurimin e një atmosfere pozitive, duke hequr barrierat e panevojshme, në mënyrë që ekonomitë tona të mund të funksionojnë lirshëm.

-Ndonëse vitin e kaluar kujtuam 3 dekada të marrëdhënieve tona diplomatike. Duhet thënë se historia e lidhjeve të përbashkëta

Kur flitet për Kosovën, duhet të jetë e qartë për të gjithë se Kosova është një fakt politik. Është premisa/pika e fillimit zero e të gjitha marrëveshjeve. Në fund të fundit, ashtu si Bosnja dhe Hercegovina e Dejtonit. Çdo opsion tjetër (korigjimi i kufijve, kërkesa për autonomi territoriale...) paraqet një rrezik të madh. Askush në Evropë nuk ka nevojë për një ndalesë tjetër.

midis Shqipërisë dhe Kroacisë i ka rrënjët e hershme, siç është komuniteti shqiptar në Kroaci. Sa e kanë ndihmuar arbëreshët e Zares marrëdhëniet tona dypalëshe?

Pakicat kombëtare duhet të jenë pasuria e çdo vendi. Jemi krenarë që komuniteti shqiptar në Kroaci është pjesë integrale e shoqërisë sonë. Dhe kjo në të gjitha aspektet e jetës, politike, kulturore, shpirtërore, ushtarake, ekonomike, sportive... Këtu spikasin arbanasit/arbëreshët nga Zadari. Kontributi i tyre në shoqërinë kroate është i pamatshëm dhe fakti që ata janë të pranishëm në këto zona për më shumë se 200 vjet e vërteton këtë në mënyrë më të mirë të mundshme. Në të njëjtën kohë, ato dëshmojnë për lidhjet afatgjata mes dy vendeve tona. Nuk ka ambasadorë më të mirë se ata.

-Kroacia ka dhënë një mbështetje të pakursyer ndaj Shqipërisë në procesin e afrimit me Bashkimin Evropian, por personalisht vë re se ekziston një ngërç i pakuftueshëm politik në mes dy vendeve tona. Them këtë pasi nuk kam parë një bashkërendim politik ndërmjet qeverive tona. Jemi afër dhe larg njëkohësisht?

Ke pjesërisht të drejtë. Mund dhe duhet të jetë gjithmonë më mirë. Kemi pasur disa takime së fundmi. Në ato takime u konstatua se ky koordinim mes qeverive tona duhet të institucionalizohet. Mund të them se ka synime të sinqerta për të përfshirë sa më shumë Kroacinë në këtë proces negociator. Së fundi, përvojat tona në këtë proces janë të vlefshme dhe mund të ndihmojnë palën shqiptare.

-Ambasador ju i njihni mire

vendet e Ballkanit Perendimor, edhe si diplomat pasi keni qenë Ambasadori i Kroacisë në Republikën e Kosovës, në Maqedoninë e Veriut, Konsulli i Përgjithshëm i Bosnjës dhe Hercegovinës, dhe aktualisht jeni ambasador i Kroacisë në Tiranë. Çfarë na ndan e na bashkon në këndvështrimin tuaj ndërmjet njëri-tjetrit?

Të gjitha destinacionet e mia diplomatike (Kosova, Maqedonia e Veriut, Bosnja dhe Hercegovina, Shqipëria...) janë po aq interesante dhe sfiduese. Unë kam qenë ambasadori i parë kroat në Kosovë menjëherë pas shpalljes së pavarësisë së Kosovës; natyrisht, se me këtë akt, Kroacia deklaroi pa mëdyshje qëndrimin e saj ndaj këtij fakti të ri politik në rajon; Maqedonia është dashuria ime e vjetër profesionale, kështu që në atë vend kam mundur të kombinoj të këndshmen me të dobishmen; Marrëdhëniet politike në Bosnje/Republika Srpska janë jashtëzakonisht të rëndësishme për shkak të komunitetit kroat në atë vend, për shkak të kufirit të gjatë dhe Shqipëria përfaqëson një potencial të madh politik dhe ekonomik, i cili nuk njihet dhe përdoret sa duhet. Nëse një Milan Sufflay, gati njëqind vjet më parë, e pranoi rëndësinë e çështjes shqiptare në marrëdhëniet gjeopolitike evropiane, atëherë duhet të jemi të vetëdijshëm për këtë rëndësi sot (shpresoj që në mandatin tim në parkun qendror të qytetit, të arrij të vendos një bust atij shkencëtari dhe mikut të madh të Shqipërisë).

Thuhet se mandatet diplomatike janë të kufizuara, sepse pas një kohe diplomatët dashurohen me vendin ku shërbejnë, ndaj bëhen jokitikë në vlerësimet e tyre. Kjo është e vetmja arsye pse mandatet tona janë të kufizuara. Kështu

unë, në secilin prej vendeve ku kam qenë, jam përpjekur të shoh vetëm të bukurën, nga zakonet e reja dhe të ndryshme, folklori, kultura, ushqimi, muzika, vende të bukura dhe interesante, duke folur me botën e zakonshme... mësoni diçka të re dhe, natyrisht, në raste të tjera të ktheheni në të gjitha ato vende si një turist i informuar!

Duke qenë se jam edhe shkrimtar, mbaj rregullisht ditarët e mi, të cilët do t'i botoj një ditë. Prandaj, më lejoni të mos veçoj ndonjë destinacion në veçanti: të gjithë janë po aq interesantë!

-Z. Kramaric cili është mendimi juaj për dialogun e sponsorizuar nga BE dhe SHBA për të normalizuar marrëdhëniet midis Kosovës dhe Serbisë? Çfarë mendoni për propozimin franko-gjerman. A do të kemi një marrëveshje mes Prishtinës dhe Beogradit?

Kur flitet për Kosovën, duhet të jetë e qartë për të gjithë se Kosova është një fakt politik. Është premisa/pika e fillimit zero e të gjitha marrëveshjeve. Në fund të fundit, ashtu si Bosnja dhe Hercegovina e Dejtonit. Çdo opion tjetër (korrigjimi i kufijve, kërkesa për autonomi territoriale...) paraqet një rrezik të madh. Askush në Evropë nuk ka nevojë për një ndalesë tjetër. Së fundi, ky propozim për normalizimin e marrëdhënieve ndërmjet Serbisë dhe Kosovës mori mbështetjen e plotë të të gjithë anëtarëve të BE-së, përfshirë ato 5 shtete që nuk e njohën Kosovën. Dhe ata janë të vetëdijshëm se në këtë moment paqja dhe stabiliteti në Ballkanin Perëndimor janë më të rëndësishmet.

Mendoj se Serbia jo vetëm që do të duhet ta pranojë këtë plan, por

edhe ta zbatojë atë. Dhe të gjithë elementët e tij. Deklaratat e liderëve evropianë janë më se të qarta. Është koha që marrëdhëniet ndërmjet Beogradit dhe Prishtinës të normalizohen. Ky do të ishte një mesazh i mirë edhe për aktorët e tjerë politikë në rajon. mbi të gjitha, atyre në Beograd, Banja Luka dhe Mal të Zi, të cilët ende mendojnë se mund t'i sabotojnë këto procese pozitive. Dhe së fundi, pyetja e të gjitha pyetjeve: ku janë qytetarët e Kosovës në gjithë këtë, pa dallim kombësie?!

- Ndonëse një vit më parë u hapen negociatat për Shqipërinë dhe Maqedoninë e Veriut, ecuria e RMV-së është ende përballë kushtëzimit bullgar. Si njohës i mirë i këtij vendi a mendoni se do të sakrifikojë RMV edhe gjuhën, kulturën dhe historinë përveçse emrit të saj? Kush ka të drejtë në këtë përplasje historike ndërmjet dy vendeve?

Nuk e di nëse e dini se unë jam profesor universitar i letërsisë dhe kulturës maqedonase, anëtar i Akademisë së Shkencave dhe Arteve të Maqedonisë, prandaj jam apriori dëshmitar jo i besueshëm. Kam shkruar disa libra për këto probleme lidhur me marrëdhëniet mes Sofjes dhe Shkupit, në të cilët, ndër të tjera, kam sugjeruar se çështja e gjuhës, kulturës dhe historisë nuk mund të jenë tema në procesin e negociatave. Këto pyetje i përkasin sferës së shkencës, historiografisë, gjuhësisë... Unë e di se ka paqartësi, por jam i vetëdijshëm se rrota e historisë nuk mund të kthehet prapa dhe se kombi, shteti dhe gjuha maqedonase janë fakte të padiskutueshme. Zgjidhja e kësaj mosmarrëveshje politiko-emosionale duhet kërkuar në dialog, në gjithëpërfshirje.

Ambasadori i Kroacisë
SH.T.Z. Zlatko KRAMARIC

Së shpejti presidenti shqiptar do të bëjë një vizitë zyrtare në Kroaci. Është një mesazh i shkëlqyer dhe domethënës për të gjithë, përfshirë ata në rajon, por edhe për të gjithë të tjerët.

Një filozofi që bazohet në parimin ose nuk është e mirë, ose asnjë problem nuk mund të zgjidhet me të! Megjithatë, kjo është vetëm një dëshmi më shumë se në këto zona të gjitha kombet vuajnë nga “teprica e historisë”!

– Agresioni ushtarak rus kundër Ukrainës solli pasiguri në Evropë dhe në Ballkan. Sot një vit më pas a rrezikon Ballkani rikthimin e një konflikti të hapur nisur edhe nga disa mosmarrëveshje që shkaktojnë herë pas here trazira si në Kosovë, Mali i Zi dhe Bosnjë e Hercegovinë?

Ke shumë të drejtë. Pas agresionit të Rusisë kundër Ukrainës, zona e Ballkanit Perëndimor bëhet politikisht interesante. Domethënë, gjithçka është ende e hapur këtu. Asnjë marrëveshje e vetme (Dajton, Ohër, Kumanovë) nuk ishte plotësisht e suksesshme. Të gjitha këto marrëveshje vetëm sa ngrinë konfliktet ekzistuese. Gjithashtu, nuk duhet të injorojmë ndikimin rus në situatën politike në rajon. Ky ndikim është i dukshëm edhe në Beograd, Podgoricë dhe Republikën e Serbisë... Dhe nuk është sekret. Milorad Dodik, presidenti i Republika Srpska, flet publikisht për këtë, dhe në Serbi ka parti politike pro-ruse, si dhe politikanë që kundërshtojnë çdo ide të një Serbie evropiane, dhe qëndrime të tilla i mundësojnë Vuçiqit të ulet në dy (dhe më shumë) karrige.

Për më tepër, në mediat tuaja vëmendje i është kushtuar Kishës Ortodokse Serbe. Është një organizatë politike par excellence, e cila ka lidhje të mëdha me Kishën Ortodokse Ruse. Po kështu, duhet të kemi parasysh se politika serbe nuk ka hequr dorë nga projekti i Serbisë së Madhe. Megjithatë, tani ai projekt fshihet pas frazës së pafajshme ‘bota serbe’, e cila është

vetëm një emër tjetër për strategjitë e vjetra politike perandorake. Prandaj, zgjedhjet e fundit presidenciale në Mal të Zi janë shumë të rëndësishme. Fitorja e M. Gjukanoviçit do të ishte një shenjë e mirë se Mali i Zi është ende në rrugën evropiane dhe se nuk heq dorë nga vlerat evropiane.

– Pushtimi rus i Ukrainës shihet si një kërcënim për rendin gjeopolitik. Shumë analistë thonë se rendi botëror nuk do të jetë më si më parë. A keni ju një parashikim se si do të përfundojë kjo luftë?

Kohët e fundit pata rastin të lexoj artikullin e shkëlqyer të Paul Mason ‘Misjudgment’, ku ky autor e shtjellon me mjeshtëri pikërisht këtë tezë tuajën për ndryshimin e rendit botëror, i cili u vendos pas përfundimit të Luftës së Dytë Botërore, në vitin 1945. Rusia me ndihmën e Kinës, mos harroni se liderët rusë dhe kinezë u takuan vetëm disa ditë para fillimit të agresionit rus. Me atë rast ata publikuan një deklaratë të përbashkët në të cilën ndër të tjera thuhet se projekti global është trillim, se të drejtat universale nuk ekzistojnë më. Dhe që atëherë kemi përpjekjen e këtyre dy vendeve për të kri-

juar një rend botëror ‘multipolar’ në të cilin forca do të ishte më e fortë se e drejta ndërkombëtare. Ata vendosën të përdorin sistemin e globalizimit ekonomik për të shkatërruar rendin juridik dhe gjeopolitik që i lejoi ata të lulëzojnë!

Sa i përket vlerësimit të përfundimit të luftës, nuk jam shumë optimist. Rusia është e fuqishme dhe Rusia ka armë bërthamore!

– Për ta përmbyllur këtë interviste me dy vendet tona. Z. Ambasador si Kroacia dhe Shqipëria kanë tregur se janë faktor për paqen dhe stabilitetin në rajonin tonë. Çfarë mund të bëjnë më shumë që këto dy vende të jenë unison përballë kërcënimeve të sigurisë dhe jo vetëm, në Ballkanin Perëndimor?

Paqja dhe stabiliteti nuk kanë alternativë. Si Shqipëria ashtu edhe Kroacia janë të vetëdijshme për këto fakte.

Së shpejti presidenti shqiptar do të bëjë një vizitë zyrtare në Kroaci. Është një mesazh i shkëlqyer dhe domethënës për të gjithë, përfshirë ata në rajon, por edhe për të gjithë të tjerët. Vendet tona janë anëtarë të aleancës së NATO-s dhe ky është një fakt shumë i rëndësishëm gjeopolitik. Do të ishte e dëshirueshme nëse do të fitonte një rëndësi edhe më të madhe. Ne duhet të gjejmë një mënyrë për ta bërë atë jo vetëm më të dukshme, por që ky fakt përfaqëson pikënisjen e të gjitha marrëdhënieve tona të tjera, në fushën e ekonomisë, energjisë, lidhjeve më të mira të transportit, turizmit, sigurisë... të bindur se presidentët tanë do të hapin pikërisht këto tema, të cilat më pas do të funksionalizohen në nivel qeveritar.

Ambasadori i Kinës Z. Zhou Ding mbyll mandatin e tij në Shqipëri: Miqësia tradicionale e dy popujve tanë është thesari i përbashkët dhe themeli për zhvillimin afatgjatë të marrëdhënieve dypalëshe

A

mbasadori i Kinës në Shqipëri, Z. Zhou Ding njoftoi për mbylljen e mandatit të tij në Shqipëri duke theksuar miqësinë tradicionale midis dy vendeve si themel për zhvillimin afatgjatë të marrëdhënieve dypalëshe

Kinë-Shqipëri.

Zhou Ding bëri një bilanc të shkurtër të disa prej aktiviteteve kryesore gjatë mandatit të tij në Shqipëri.

“Ne zhvilluam së bashku një sërë aktivitete për të festuar 70 vjetorin e themelimit të marrëdhënieve diplomatike mes Kinës dhe Shqipërisë. Shijuar së bashku fenerë kineze, këngë dhe valle kineze, ushqime kineze në sheshin Skënderbej, mbollëm pemën e miqësisë kino-shqiptare në Parkun e Madh të Liqenit Artificial të Tiranës, u përballëm me sfidat e tërmetit të vitit 2019 dhe COVID-19 që pasoi, dhe patëm nderin të bëjmë donacione bamirësie në emër

të qeverisë kineze për komunitete dhe organizata në të gjithë Shqipërinë”, shkruan në një postim në rrjetin social facebook ambasadori Zhou Ding.

Gjatë këtij mandati të Ambasadorit Zhou Ding ndër të tjera u arritën dy marrëveshje të rëndësishme midis Kinës dhe Shqipërisë si Marrëveshja për Heqjen Reciproke të Vizave midis dy vendeve dhe “Memorandumin e mirëkuptimit për bashkëpunimin turistik ndërmjet Ministrisë së Kulturës dhe Turizmit të Republikës Popullore të Kinës dhe Ministrisë së Turizmit dhe Mjedisit të Republikës së Shqipërisë”.

Argumentum.al sjell mesazhin e plotë të ambasadorit të Kinës në Shqipëri Z. Zhou Ding:

Të dashur miq,

Unë do të përfundoj së shpejti mandatin tim si Ambasador i Kinës në Shqipëri, t’i jap lamtumirën vendit të bukur të shqiptonjave dhe të kthehem në

Pekin. Ditët e fundit u takova me Presidentin Begaj, Kryeministrin Rama, Kryetaren e Kuvendit Nikola dhe personalitete të tjera shqiptare. I falenderova për mbështetjen e tyre të çmuar për kryerjen e detyrave të mia dhe shkëmbyem mendime të thella mbi marrëdhëniet kino-shqiptare dhe bashkëpunimin me interes të përbashkët midis dy vendeve. Për shkak të kohës së kufizuar, nuk mund t'ju takoj dhe t'ju them lamtumirë një nga një. Katër vjet e dy muaj që kam shërbyer si Ambasador në Shqipëri, është përvoja e rëndësishme dhe e paharrueshme në karrierën time diplomatike. Ju falënderoj sinjerisht për kujdesjen dhe mbështetjen, përfshirë edhe ata që nuk më kanë takuar kurrë, por gjithmonë mbështesin punën e Ambasadës Kineze dhe marrëdhëniet kino-shqiptare.

Gjatë këtyre katër viteve, marrëdhëniet kino-shqiptare kanë ruajtur zhvillim të qëndrueshëm. Të dyja vendet kanë mbajtur ndërveprime të mira të nivelit të lartë. Vëllimi tregtar dypalësh është rritur vit pas viti. Marrëveshjet për heqjen reciproke të vizave, bashkëpunimin për eksporte të produkteve bujqësore në Kinë dhe turizmin janë nënshkruar. Disa projekte të bashkëpunimit praktik janë nisur njëri pas tjetrit. Shkëmbimet kulturore dhe njerëzore janë bërë gjithnjë e më aktive. Jam thellësisht i nderuar që mora pjesë dhe të kontribuova për arritjet e sipërmendura. Gjatë këtyre katër viteve, duke ruajtur komunikimin e ngushtë dhe prom-

ovuar në mënyrë aktive bashkëpunimin me qeverinë qendrore, pushtetet vendore dhe kuvendin e Shqipërisë, kam vizituar gjithashtu komunitete, universitete dhe ndërmarrje në Shqipëri, ku kam pasur ndërveprime të sinqerta me miqtë shqiptarë. Ne zhvilluam së bashku një sërë aktivitetesh për të festuar 70 vjetorin e themelimit të marrëdhënieve diplomatike mes Kinës dhe Shqipërisë. Shijua së bashku fenerë kinezë, këngë dhe valle kineze, ushqime kineze në sheshin Skënderbej, mbollëm pemën e miqësisë kino-shqiptare në Parkun e Madh të Liqenit Artificial të Tiranës, u përballëm me sfidat e tërmetit të vitit 2019 dhe COVID-19 që pasoi, dhe patëm nderin të bëjmë donacione bamirësie në emër të qeverisë kineze për komunitete dhe organizata në të gjithë Shqipërinë. Shumë momente të bukura do të mbeten në zemrën time.

“Sado larg nga miqtë që jemi, porsì komshi të mirë i kemi”. Kina e ka konsideruar gjithmonë Shqipërinë si një mik dhe partner, zhvillimi i vazhdueshëm i Kinës do të ofrojë më shumë mundësi për Shqipërinë. Miqësia tradicionale e gjatë midis Kinës dhe Shqipërisë është thesari i përbashkët i të dy popujve dhe themeli për zhvillimin afatgjatë të marrëdhënieve dypalëshe. Nuk do t'i harroj kurrë historitë prekëse të ndërveprimeve qoftë personale qoftë familjare, mes kinezëve dhe miqve shqiptarë, të moshave të ndryshme dhe kudo në Shqipëri. U preka thellësisht nga pritshmëria e tyre për të

trashëguar miqësinë dhe marrëdhëniet kino-shqiptare, dhe jam besimplot për të ardhmen e marrëdhënieve kino-shqiptare.

Duke dhënë lamtumirën tokës ku kam punuar dhe jetuar, zemra ime nuk mund të qetësohet për kohë të gjatë. Shqipëria është plot sharm dhe ka potencial të madh zhvillimi. Historia e gjatë, dielli i ndritshëm dhe peizazhet e bukura, veçanërisht vitaliteti dhe qëndrueshmëria, çiltërsia dhe mikpritja e popullit shqiptar, më kanë lënë një përshtypje të paharrueshme. Unë do të largohem me miqësinë tuaj të thellë. Pavarësisht ku do të jem në të ardhmen, gjithmonë do t'i kushtoj vëmendje marrëdhënieve kino-shqiptare dhe gjithmonë do të jem një misionar i miqësisë kino-shqiptare. Unë sinjerisht uroj prosperitet për Kinën dhe Shqipërinë, uroj që miqësia midis dy vendeve tona të zgjasë përgjithmonë!

Takimi i 12-të i Këshillit të Stabilizim-Asociimit në Tiranë, BE: Shqipëria progres në reforma. Duam të zbatojmë në Shqipëri 10 projektet kryesore

Konferenca e përbashkët me Zëvendës-presidentin e Komisionit Evropian, Josep BORRELL dhe Komisionerin për Zgjerimin, Oliver VARHELYI

Këshilli i Stabilizim-Asociimit BE-Shqipëri (Këshilli SA) zhvilloi sot takimin e tij të dymbëdhjetë në Tiranë. Mbledhja e Këshillit të Stabilizim Asociimit mes BE dhe Shqipërisë u mbajt për herë të parë në vendin tonë.

Takimi u kryesua nga Josep Borrell Fontelles, Përfaqësuesi i Lartë i BE-së për Politikën e Jashtme dhe Sigurinë. Oliver Verhelyi, Komisioneri për Fqinjësinë dhe Zgjerimin, përfaqësoi Komisionin Evropian. Edi Rama, kryeministër, kryesonte delegacionin shqiptar. Morën pjesë edhe

ministrja për Evropën dhe Punët e Jashtme, Olta Xhaçka dhe ministrja e Shtetit dhe Kryenegociatorja, Majlinda Dhuka.

Pjesëmarrësit përshëndetën drejtimin dhe ambicien e qartë strategjike të Shqipërisë në BE për të ecur përpara në negociatat e anëtarësimit, bazuar në progresin e reformave, duke riafirmuar angazhimin e BE-së për të mbështetur më tej Shqipërinë në përpjekjet e saj drejt anëtarësimit në BE. Pjesëmarrësit nënvizuan gjithashtu rëndësinë e avancimit të mëtejshëm të progresit të reformës dhe konsolidimit të zbatimit, në interes të

qytetarëve të Shqipërisë.

Kreu i qeverisë tha se vendi ynë nuk është në fund të trenit të integritit, por në krye të rajonit. Rama dha shpresa se Shqipëria mund të integrohet në BE brenda kësaj dekade, por ka ende shumë detyra për të plotësuar. Shefi i diplomacisë, Borrell tha se lufta në Ukrainë tregoi frymën europiane të Shqipërisë, e cila veprimi në të njëjtën linjë me politikën e jashtme të BE-së.

Komisioneri i Bashkimit Evropian për Fqinjësinë dhe Zgjerimin, Oliver Verhelyi deklaroi sot se, “kemi dhënë 1.8 miliard euro

grante për zbatimin e 40 projekteve kryesore në Ballkanin Perëndimor”.

Komisioneri Varhelyi tha se, “duam të zbatojmë në Shqipëri 10 projektet kryesore”.

“Kjo është arsyeja pse tashmë është kaq e rëndësishme që të përshpejtojmë realizimin e këtij plani, sa më shpejt ta realizojmë, aq më shpejt do të jemi në gjendja ta përshpejtojmë zhvillimin e ekonomive që janë këtu dhe aq më shpejt do të jemi në gjendje që të bindim investitorët e huaj të drejtpërdrejtë që të vijnë gjithmonë e më tepër në më shumë numra”, tha Varhelyi.

“Vitin e kaluar kemi parë që shifrat kanë qenë të mira, por ne duam të kemi më shumë sesa kaq. Për këtë arsye, kemi dhënë 1.8 miliardë euro grante për zbatimin e 40 projekteve kryesore në Ballkan, por na duhet të shkojmë përtej. Na duhen lidhje tregtare që do të thotë rrugë e hekurudha, ndërlidhje digjitale, na duhet siguria energjetike dhe na duhet më shumë energji për Ballkanin Perëndimor. Këto janë tema që ne gjithashtu përmendëm. Po kështu, pamë edhe 10 projektet kryesore që duam të zbatojmë në Shqipëri dhe me Shqipërinë. Deri më tani, kemi arritur që të ofrojmë në grante dhe në hua pak më shumë se gjysmë miliardi euro për Shqipërinë, vetëm gjatë 3 viteve të fundit”, tha ai.

Takimi u pasua mes një konferencë për shtyp mes Ramës dhe zyrtarëve të lartë, të cilët mbajtën edhe njëherë qëndrimin e qartë se vendi i Shqipërisë është në BE.

Argumentum.al, sjell tematikat kryesore që u trajtuan në konferencën për shtyp:

Komisioneri Oliver Varhelyi

Kjo është arsyeja pse tashmë është kaq e rëndësishme që të përshpejtojmë realizimin e këtij plani, sa më shpejt ta realizojmë, aq më shpejt do të jemi në gjendja ta përshpejtojmë zhvillimin e ekonomive që janë këtu dhe aq më shpejt do të jemi në gjendje që të bindim investitorët e huaj të drejtpërdrejtë që të vijnë gjithmonë e më tepër në më shumë numra.

DREJTËSIA

Përfaqësuesi i Lartë i BE-së për Punët e Jashtme dhe Politikën e Sigurisë/zëvendës-president i Komisionit Evropian, Josep Borrell e cilësoi sot mbajtjen në Tiranë të takimit të 12-të të Këshillit të Stabilizim-Asociimit mes Bashkimit Evropian dhe Shqipërisë, mundësi dhe ditë të veçantë.

“Sot është një mundësi e veçantë dhe ditë e veçantë, sepse faktikisht është herë e parë në historinë e marrëdhënive tona midis Shqipërisë dhe BE, që ne e mbajmë këtë Këshill në Tiranë. Këto takime dhe mbledhje të

rëndësishme vjetore mbahen zakonisht në Bruksel ose Luksemburg, por sot jemi këtu në Tiranë për t’i treguar popullit shqiptar që Shqipëria po i afrohet gjithmonë e më tepër pranë jush. Me këtë ne duam të japim një sinjal të fuqishëm politik për angazhimin e BE-së ndaj rrugëtimit shqiptar si anëtar i BE-së. Faktikisht e përdorimi Këshillin e Stabilizim-Asociimit si ndërveprimin institucional më të rëndësishëm ndërmjet BE dhe Shqipërisë”, tha Borrell në konferencën e përbashkët për shtyp me kryeministrin Edi Rama dhe Komisionerin për Fqinjësinë dhe Zgjerimin në

BE, Oliver Varhelyi, në kuadër të mbledhjes së dymbëdhjetë midis BE-së dhe Shqipërisë për Këshillin e Stabilizim-Asociimit.

Ai theksoi se, “përmes këtyre takimeve ne marrim në konsideratë përparimin lidhur me përgatitjet për anëtarësim, shqyrtojmë çfarë është bërë, diskutojmë ku ka nevojë për më tepër përpjekje dhe çfarë pune kemi ende përpara nesh. Mesazhi kryesor nga kjo mbledhje e këtij Këshilli

qartë që ky vend ka treguar një angazhim të fuqishëm ndaj reformave të nevojshme dhe ka arritur etapa të rëndësishme veçanërisht në fushën e drejtësisë, ku Shqipëria ka zbatuar një reformë rrënjësore në drejtësi, e cila ka ecur përpara në mënyrë të qëndrueshme. Kjo është një mundësi e qartë për të ecur më tej përpara”, theksoi Borrell.

“Institucionet shqiptare duhet të përshpejtojnë reformat duke u

jemi përgjigjur shpejt pas sulmit masiv kibernetik gjatë verës së shkuar. Kemi përfshirë të gjithë partnerët dhe vendet e Ballkanit Perëndimor në politikën tona për zbutjen ndikimit negativ të luftës ruse kundër Ukrainës”, theksoi Borrell.

ENERGJIA & GAZI

Në fjalën e tij, në konferencën e përbashkët për shtyp me kryeministrin Edi Rama, dhe përfaqësuesin e Lartë të BE për Punët e Jashtme dhe Politikën e Sigurisë, Josep Borrell, Komisioneri Varhelyi theksoi se, “Shqipëria u ngrit më e fuqishme nga këto momente kritike pas tërmetit dhe pandemisë”.

Ai tha se, “Shqipëria do të jetë e para që do të realizojë një terminal të gazit të lëngshëm natyror”.

“Në qoftë se do të ktheja kokën pas, më kujtohet shumë mirë dita e parë në detyrë dhe ishte dita e tërmetit në Durrës dhe në rrethinë. Më kujtohet më pas COVID-i që erdhi menjëherë më pas dhe më kujtohet sa të hidhëruar ishim sëbashku me kryeministrin dhe jam shumë i lumtur të shoh që Shqipëria i ka tejkaluar këto pengesa. Shqipëria u ngrit më e fuqishme nga këto momente kritike. BE-ja ka qenë gjithmonë krah Shqipërisë edhe gjatë këtyre krizave ne do të jemi krah Shqipërisë sepse tashmë energjia është kriza e re. Kjo është arsyeja pse kemi dhënë 1 miliard euro në paketën mbështetëse të energjisë. Elementet e para sapo do të mbërrijnë. Zëvendës Presidenti dhe Përfaqësuesi i Lartë e përmendi, 80 milion euro në mbështetje në formë granti e në formë mbështetje buxhetore për Shqipërinë, por kjo nuk do të jetë mjaftueshëm pasi na duhet një sistem më rezistent

është angazhimi jonë i patundur për integrimin evropian të Shqipërisë. Ne shohim dhe mirëpresim drejtimin strategjik të qartë të Shqipërisë drejt BE-së. Ne po punojmë së bashku për integrimin e Shqipërisë në të gjitha linjat, që nga negociatat për anëtarësim, tek nisma konkrete, si pjesëmarrja juaj në misionet e politikës sonë të përbashkët për sigurinë dhe mbrojtjen apo Akademinë Diplomatike Evropiane, të cilën e kam prezantuar vitin e shkuar”.

“Dua të pranoj dhe të vlerësoj

bazuar në mbështetjen masive të popullit shqiptar për integrimin evropian. Patëm mundësi të mirëpresim vendimin e kryeministrit Rama që nuk do të bëhet miratimi i pasaportave të arta”, tha ai.

“Po punojmë për një sërë veprimesh për të ndihmuar përf forcimin e aftësisë ripërtëritëse të Shqipërisë ndaj kërcënimeve hibride, në fushën e sigurisë kibernetike, manipulimit të informacionit dhe mbrojtjes së infrastrukturës kritike. Ne kemi marrë veprimet të shpejta dhe

e sovran energjetik për Ballkanin Perëndimor e Ballkani Perëndimor mund të shndërrohet në pikën e re hyrëse të energjisë për Evropën. Po punojmë së bashku. Shqipëria do të jetë e para që do të realizojë një terminal të gazit të lëngshëm natyror. Ne po kështu, po shohim nevojën për të sjellë më shumë gaz në kontinent dhe diskutuam sesi Evropa të mund të lidhet me atë projekt për shembull, me ndërtimin e asaj hallke që mungon”, tha Komisioneri.

Po ashtu, Komisioneri tha se, diskutuam edhe temat që diskutuam në samitin e kaluar.

Terminali evropian i gazit të lëngshëm natyror për Ballkanin sepse kjo është përpjekja tjetër madhore që do të realizohet.

“Natyrisht, këto zhvillime duhet ta sjellin ndryshimin në terren, sepse këtë po e bëjmë që të ndryshojmë realitetet në terren për njerëzit e po kështu dhe për bizneset. Në bazë të kësaj, do të nisë rajoni të rritet më shpejt, e parashtoj edhe më shpejt sesa Bashkimi Evropian sepse ka një potencial të jashtëzakonshëm. Kjo është arsyeja pse jam i inkurajuar nga përkushtimi e dedikimi që shoh nga ana e qeverisë shqiptare sepse shoh që po punojnë pareshtur për të ecur përpara me agjendën e BE-së”, tha Komisioneri Varhelyi.

PASAPORTAT E ARTA DHE AMNISTIA FISKALE

Në konferencën e përbashkët për shtyp, në Tiranë, me dy zyrtarët e lartë të BE-së, Rama u ndal te amnistia fiskale, ndërsa theksoi se, qëndrimi i qeverisë shqiptare për këtë çështje është i ditur.

“Ne vlerësojmë shumë angazhimin e Komisionit dhe të delegacionit për të na ofruar eksper-

tizë. Duam të vazhdojmë punën me ekspertët. Nuk heqim dorë, thjesht sepse kjo nuk është një gjë e mirë në parim, sepse ne kemi të gjitha arsyet tona për të menduar që kjo është gjëja e duhur për Shqipërinë”, tha ai.

Por, kryeministri theksoi se, “nga ana tjetër ne duam që këtë gjë ta bëjmë së bashku dhe prandaj ju falënderojmë për ekspertizën dhe duam t’i shkojmë deri në fund procesit të dialogut edhe të përmirësimit të drafteve”.

Sipas tij, “sot është një draft komplet tjetër nga ajo që ishte në fillim, falë ekspertizës që BE ka ofruar”.

Duke folur për çështjen e kanabisit mjekësor, Rama informoi se, “kemi përfunduar gjithë procesin e konsultimit për këtë, kështu që do të vazhdojmë në parlament, duke pasur shumë të qartë, jo vetëm se si e shkruajmë, por edhe se si e zbatojmë”.

“Për këtë gjithë elementet e monitorimit janë mirëmenduar, por sigurisht do të gjykohet në praktikë”, tha ai.

Për sa i përket pasaportave të arta e kemi bërë të qarë se e kemi pezulluar procesin deri kur të sqarohet në nivel evropian qëndrimi. Ne nuk e shpikëm këtë, e morëm nga vendet e BE-së, që e kanë zbatuar me sukses. Ka një çështje në Gjykatën Evropiane. Ne nuk do ta nxjerrim më këtë iniciativë në tavolinë, pa parë si do të përfundojë çështja në Gjykatën Evropiane”, tha Rama.

Kryeministri u shpreh se, “nëse Gjykata Evropiane do të vendosë kundër pasaportave të arta, kjo është një çështje e mbyllur”.

“Nëse do të vendosë pro, atëherë

çdo vend do të bëjë zgjedhjen e vetë”, theksoi ai.

Nga ana e tij Borrell mirëpriti deklaratën e kryeministrit që skema e pasaportave të arta nuk do të ndiqet më tej.

BE rikujtoi gjithashtu rëndësinë e Paketës së Mbështetjes së Energjisë prej një miliard euro për Ballkanin Perëndimor (500 milionë grante dhe 500 milionë kredi të buta dhe garanci), nga të cilat 80 milionë euro për Shqipërinë synojnë mbrojtjen e grupeve më të cenueshme, të prekura nga krizat energjetike, në veçanti bizneset, familjet dhe NVM-të duke avancuar tranzicionin, sigurinë dhe diversifikimin e energjisë.

BE përshëndeti ratifikimin e fundit nga Shqipëria të Marrëveshjes së Partneritetit të Kornizës Financiare për IPA III. BE përsëriti angazhimin e saj për të ndihmuar Shqipërinë në intensifikimin e punës së reformave, duke përfshirë ato që kërkohen për të maksimizuar ndikimin e Planit Ekonomik dhe Investimeve të BE-së për Ballkanin Perëndimor. Në tre vitet e fundit Shqipëria ka marrë 229,1 milionë euro grante dhe 305,1 milionë euro kredi në kuadër të Planit Ekonomik dhe të Investimeve.

Pjesëmarrësit mirëpriten gjithashtu angazhimin e vazhdueshëm konstruktiv të Shqipërisë në bashkëpunimin rajonal si dhe dialogun e saj të vazhdueshëm për të siguruar marrëdhënie të mira fqinjësore. BE-ja kujtoi se bashkëpunimi rajonal gjithëpërfshirës siç është identifikuar në planin e veprimit të Tregut të Përbashkët Rajonal do të mbetet vendimtar për të përfituar plotësisht nga potenciali i rajonit dhe nga Plani Ekonomik dhe i Investimeve.

15 vite nga “Gërdeci”/ Humbën jetën 26 persona, u plagosën 300 të tjerë

15 vite më parë, në 15 mars, 26 persona humbi jetën në një nga ngjarjen më tragjike në vend, si pasojë e shpërthimit të fabrikës së municioneve në Gërdec.

300 qytetarë të tjerë mbetën të plagosur nga shpërthimi që shkatërroi banesat në zonë.

Hetimet për ngjarjen e rëndë janë zvarritur dhe vetëm një dekadë e gjysmë më pas, SPAK ka dorëzuar dosjen në gjykatën anti korrupsion.

Aktualisht Prokuroria e Posaçme ka marrë të pandehur ish ministrin e mbrojtjes të kohës, Fatmir Mediu. Mbi të rëndojnë dy akuza, “Shpërdorimit të detyrës” dhe Shpërdorim i de-

tyrës” mbi bazë të kodit ushtarak.

Në të njëjtën kohë SPAK po kryen hetime në lidhje me korrupsionin e zyrtarëve të lartë dhe pastrimin e parave. Në pyetje janë marrë ish-ministri Aldo Bumçi dhe djali I ish-kryeministrit Berisha, Shkëlzen Beridsha.

SPAK u vu në lëvizje për Mediun, pas kërkesës së prindërve të 7-vjeçarit Erison Durdaj, një prej viktimave të shpërthimit. Më pas SPAK i kërkoi Gjykatës së lartë që të revokonte vendimin e pushimit ndaj Mediut, të marrë në vitin 2009-tën.

Tashmë me këtë vendim dosja në ngarkim të ish-ministrit është në duart e prokurorisë dhe pritet të

gjkohet nga Gjykata e Posaçme. Në vitin 2009-të, Mediu u akuzua nga prokuroria e përgjithshme për shpërdorim detyre dhe shpërdorim detyrë të kryer në bashkëpunim dhe më pas dosja përfundoi në gjykatën e lartë. Por 6 muaj më vonë, gjykata vendosi pushimin e çështjes, pasi Mediu kishte rimarrë mandatin e deputetit, duke rifituar edhe imunitetin që ndalonte gjykatën të vazhdonte gjykimin.

Ish-përgjegjësi i fabrikës së armëve të demontimit që shpërtheu më 15 mars 2008 në Gërdec u dënua me 18 vjet burg, ish-drejtori i MEICO, Ylli Pinari po ashtu me 18 vjet burg, ndërsa administratori i fabrikës Alba-Demil, Mihal Delijorgji me 10 vjet burg.

Vizita zyrtare e presidentit austriak/ Begaj: Austria mbështet integrimin e Shqipërisë në BE

Presidenti Bajram Begaj deklaroi se “vizita e presidentit të Austrisë, Alexander Van der Bellen në Tiranë është dëshmi e angazhimit serioz të Austrisë në procesin integruar të Shqipërisë dhe rajonit të Ballkanit Perëndimor si një vend me arritje të shumta në këtë rajon me vëmendje dhe angazhim të vazhdueshëm që rajoni ynë të jetë pjesë e familjes evropiane”.

Në një konferencë të përbashkët për shtyp me homologun austriak, Begaj tha se “kjo vizitë është një tregues i marrëdhënieve të shkëlqyera midis dy vendeve dhe popujve tanë. Marrëdhëniet mes dy vendeve janë të një rëndësie të veçantë. Austria është partner dhe mik historik i Shqipërisë dhe shqiptarëve. Ndamë pikëpamjen e përbashkët se marrëdhëniet shqiptaro-austriake përjetojnë një klimë të mirë bashkëpunimi dhe se dialogu politik është intensifikuar përfshirë nivelin e vizitave”.

Kreu i Shtetit tha se, “e informova presidentin austriak për përparimin e bërë në zbatimin e reformave në integrimin evropian dhe të rezultateve konkrete në plotësimin e kriterëve në këtë drejtim. I konfirmova vendosmërinë e Shqipërisë për të vijuar me ritme të shpejta angazhimin për të përmbushur të gjitha detyrimet si një vend kandidat për anëtar në BE”.

“E sigurova që Shqipëria mbetet e dedikuar në të gjithë nivelet për rezultate të dukshme në reformën në drejtësi. Brenda kompetencave kushtetuese mbetem tërësisht i angazhuar për mbështetjen e ecurisë së reformës në drejtësi që të gjitha institucionet e larta të drejtësisë të arrijnë standardet e kërkuara nga Bashkimi Evropian, që Shqipëria të forcojë shtetin e të drejtës, garant të cilësisë së demokracisë dhe një sistem drejtësie që gëzon besimin e plotë të shtetasve tanë dhe respekt ndërkombëtar”, nënvizoi Begaj.

Presidenti Begaj tha gjithashtu se “i shpreha mirënjohje për mbështetjen që Austria i ka dhënë vendit tonë për reformën në sistemin e drejtësisë në kuadër të programit EURALIUS nëpërmjet Agjencisë Austriake për zhvillim, Austria do të vijojmë mbështetjen për zhvillimin e këtij aktiviteti. Ndamë bindjen se ekzistojnë mundësi të shumta për zgjerimin e marrëdhënieve ekonomike, rritjen e shkëmbimeve tregtare dhe të investimeve.

Biseda jonë, natyrisht, kishte në vëmendje çështjen e rrugëtimit evropian të Shqipërisë”.

“I përçolla presidentit Van der Bellen vlerësimin dhe mirënjohjen për të gjithë mbështetjen që Austria i ka dhënë Shqipërisë në rrugën drejt anëtarësimit në BE, ku përfshihet mbështetja politike, ekonomike, infrastrukturore e mbi të gjitha mbështetja për reformën në drejtësi. Austria

ka luajtur një rol të rëndësishëm aktiv në mbështetjen e perspektivës evropiane të Shqipërisë; veçanërisht për Konferencën e Parë Ndërqeveritare për hapjen e bisedimeve të anëtarësimit, e cila përfaqëson një hap të rëndësishëm në kuadrin e avancimit të bisedimeve për integrim evropian midis Shqipërisë dhe Bashkimit Evropian”, tha Begaj.

Në këtë kontekst, shtoi Begaj, kjo vizitë është gjithashtu, një dëshmi e mëtejshme e angazhimit serioz të Austrisë në proceset integruese të Shqipërisë dhe rajonit të Ballkanit Perëndimor, si një vend me lidhje të shumta me këtë rajon, me vëmendje dhe angazhim të vazhdueshëm që rajoni ynë të jetë pjesë e familjes evropiane.

Duke folur për Kosovën, Begaj tha se, “shumë e rëndësishme është mbështetja e Austrisë për anëtarësimin e Kosovës në organizatat ndërkombëtare”.

Presidenti Begaj u shpreh se, “vlerësova praninë dhe kontributin e investitorëve austriakë në Shqipëri, në sektorë mjaft të rëndësishëm të ekonomisë me rendësi strategjike si në sektorin bankar, fushën e sigurimeve dhe në sektorin e energjisë si atë të rinovueshme ashtu dhe të energjisë hidrike”.

“Gjatë takimit, konfirmuam gatishmërinë për të përfocuar bashkëpunimin edhe në fushën e mbrojtjes, të rendit e sigurisë, përsa i përket sfidave në lidhje me luftën kundër korrupsionit, krimit të organizuar, krimit kibernetik e trafiqeve të paligjshme”, tha Begaj.

VIZITA ZYRTARE

Kryeministri Rama pritet nga kryeministri i Mbretërisë së Bashkuar, Rishi Sunak

Kryeministri Edi Rama u mirëprit sot nga homologu i tij britanik Rishi Sunak në Downing Street, Mbretëria e Bashkuar, në vizitën e parë zyrtare të një kryeministri shqiptar në këtë ndërtesë historike.

Kryeministri Rama dhe Kryeministri Sunak vlerësuan marrëdhëniet shumë të mira që ekzistojnë mes dy vendeve, të cilat këtë vit shënojnë 100-vjetorin e tyre, dhe shprehën vullnetin e përbashkët për t'i thelluar ato në të ardhmen, duke forcuar në të njëjtën kohë bashkëpunimin ekonomik, shkëmbimet tregtare, bashkëpunimin në fushën e sigurisë, në mënyrë të veçantë në luftën kundër sulmeve kibernetike.

“Mbretëria e Bashkuar dhe Shqipëria qartazi kanë

tashmë një partneritet të fortë dhe presim me padurim të thellojmë këtë marrëdhënie me ju sot. Por po kështu ka më shumë kjo marrëdhënia jonë për të folur, që është forcimi i bashkëpunimit tonë ekonomik, tregtisë, sigurisë, sidomos lufta kundër sulmeve armiqësore dhe kibernetike me të cilat është përballur Shqipëria”, u shpreh Sunak.

Në takim u vlerësua progresi i bërë në drejtim të luftës kundër migracionit të paligjshëm në respektim edhe të marrëveshjeve të përbashkëta të nënshkruara për këtë qëllim.

“Vitin e kaluar kemi nënshkruar një komunikatë për të luftuar migracionin e paligjshëm dhe jam shumë i kënaqur me progresin e bërë në këtë drejtim”, tha Sunak.

Nga ana e tij, kryeministri Rama theksoi se, kjo vizitë shënon një moment të veçantë për bashkëpunimin mes vendeve, në mënyrë të veçantë për të bashkuar forcat dhe bërë maksimumin për të goditur rrjetet kriminale dhe gjithashtu për të shmangur që njerëz të pafajshëm të bien pre e këtyre rrjeteve.

“Faleminderit, Kryeministër! Jam shumë i nderuar! Siç e dini, kjo është vizita e parë zyrtare e një kryeministri shqiptar në këtë ndërtesë historike dhe jam falënderues për këtë. Është një moment i veçantë ky për bashkëpunimin. Siç e thatë, ne kemi bashkuar forcat me bindjen e plotë se na duhet të bëjmë maksimumin për të goditur rrjetet kriminale dhe gjithashtu për të shmangur që njerëz të pafajshëm të zihen në grepin e këtyre rrjeteve. Në të njëjtën kohë dua t’Ju falënderoj për mundësinë që të theksoj se, ashtu siç jo të gjithë britanikët janë “James Bond” apo “Mr. Bean”, ashtu edhe jo të gjithë shqiptarët janë personazhe që dalin nga “Taken””, tha Rama.

Kryeministri Rama u shpreh se, “ashtu siç djali që vjen me një varkë nuk është thjeshtë një shqiptar, por pjesë e një tabloje më të gjerë, po kështu Dua Lipa nuk është thjeshtë një këngëtare britanike, por një emigrante shqiptare që ka ardhur këtu si shumë të tjerë që kanë ardhur të ndërtojnë, të kujdesen, të gatujnë dhe të këndojnë për ju, dhe duam të sigurohemi që ky komunitet të ndihet jo vetëm i sigurt, por edhe i nderuar këtu. Mollët e kalbura janë objekti ynë i përbashkët për t’u luftuar dhe për të fituar këtë betejë dhe siç e thatë edhe ju, sa

Kryeministri Edi Rama

Është një moment i veçantë ky për bashkëpunimin. Siç e thatë, ne kemi bashkuar forcat me bindjen e plotë se na duhet të bëjmë maksimumin për të goditur rrjetet kriminale dhe gjithashtu për të shmangur që njerëz të pafajshëm të zihen në grepin e këtyre rrjeteve. Në të njëjtën kohë dua t’Ju falënderoj për mundësinë që të theksoj se, ashtu siç jo të gjithë britanikët janë “James Bond” apo “Mr. Bean”, ashtu edhe jo të gjithë shqiptarët janë personazhe që dalin nga “Taken”.

i takon sigurisë ne jemi më shumë se të interesuar për të forcuar bashkëpunimin tonë. Më duhet të them që prej një kohe të gjatë ndihem se ka vërtetë një angazhim serioz jo vetëm me fjalë, por edhe me vepra nga ana Juaj dhe pres me padurim që të bëjmë më të mirën së bashku me Ju. Faleminderit sërish e dua dhe t’Ju ftoj të vini në Tiranë, në Shqipëri, sepse asnjë kryeministër britanik nuk e ka vizituar Shqipërinë qysh prej Winston Churchill”.

Vetë amabsada britanike në Tiranë ka zbardhur takimin ndermjet dy kryeministrave në faqen e tyre zyrtare facebook:

“Kryeministrat theksuan ambicien e tyre të përbashkët për të zgjeruar dhe thelluar marrëdhëniet mes dy vendeve, duke bashkëpunuar për adresimin e kërcënimeve globale dhe rajonale dhe forcimin e partneritetit dypalësh. Ata u ndalën te mundësitë për të rritur lidhjet tregtare dhe investimet, ndërsa Kryeministri Sunak vlerësoi sërish kontributin e rëndësishëm të komunitetit shqiptar në Mbretërinë e Bashkuar. Kryeministri Sunak dhe kryeministri Rama u angazhuan për të thelluar punën në kuadër të Komunikatës së Përbashkët dhe Task-Forcës së dakordësuar në dhjetor, për të çuar përpara prioritetin e përbashkët në luftën ndaj emigracionit të paligjshëm dhe grupeve e bandave kriminale të trafikimit të qenieve njerëzore”, thuhet me tej në njoftimin e ambasadës britanike.

Zgjedhjet lokale, Ambasadorja Yuri Kim takohet me drejtuesit e tre forcave politike

Ndërsa Shqipëria përgatitet për zgjedhjet komunale të 14 majit, Ambasadorja Kim u takua të Mërkurën me drejtuesit e Partisë Socialiste, Partisë Demokratike dhe Partisë së Lirisë për të nënvizuar rëndësinë e kryerjes së aktiviteteve në një mënyrë të drejtë, transparente dhe të rregullt dhe standardet ndërkombëtare, tha nne një njoftim i postuar nga Ambasada e SHBA në Facebook.

Sipas tij, Kim u kujtoi atyre vëzhgimet dhe rekomandimet e OdihR nga raportet e mëparshme. Për shembull, në raportin e tij të fundit mbi zgjedhjet parlamentare të Prillit 2021, rekomandimet e ODIHR përfshinin sa vijon:

- Shteti duhet të garantojë të drejtën për të zgjedhur lirish dhe në fshehtësi. Çdo formë presioni për të zbuluar nëse dhe si kanë votuar njerëzit duhet të parandalohet.
- Agjencitë ligzbatuese duhet të intensifikojnë përpjekjet për të identifikuar, hetuar dhe ndjekur penalisht rastet e blerjes së votës. Qytetarët duhet të nxiten të raportojnë dhe të japin fakte

për çfarëdo blerje votash apo presioni.

- Shqipëria duhet të garantojë sigurinë e të dhënave personale të qytetarëve. Institucionet përkatëse duhet të hetojnë tërësisht dhe të ndëshkojnë çdo shkelje që ndikon në besimin e publikut në procesin zgjedhor.

- Legjislacioni duhet të ndryshohet për të siguruar që mediat të jenë në gjendje të mbulojnë në mënyrë të pavarur aktivitetet e konkurruesve në zgjedhje me synimin për të kufizuar përdorimin në lajme të materialeve të prodhuara nga partitë.

Drejtuesit e partive konfirmuan gjithashtu se do të shqyrtojnë kandidatët përkatës për t'u siguruar që ata përmbushin kërkesat e ligjit si dhe pritshmëritë e votuesve shqiptarë për kandidatë të pastër.

Shtetet e Bashkuara do të vazhdojnë të punojnë ngushtë me votuesit, autoritetet, partitë, shoqërinë civile, median dhe të tjerë në mbështetje të një procesi zgjedhor që pasqyron statusin e Shqipërisë si aleate në NATO dhe aspirante për t'u anëtarësuar në Bashkimin Evropian.

A mund të sigurojë Brukseli një paqe të qëndrueshme në Ballkanin Perëndimor?

Balkani Perëndimor nuk është asgjë më pak se një kub Rubik që duhet ta zgjidhin ligjvënësit evropianë. Që nga rënia e Jugosllavisë në vitet 1990, liderët perëndimorë janë përpjekur të integrojnë rajonin për të parandaluar luftërat e ardhshme dhe për të luftuar ndikimin rus.

Serbia, vendi më i madh në rajon, ka qenë në qendër të kësaj beteje. Ndryshe nga fqinjët e saj ish-jugosllavë në Kroaci, Serbia ka bërë pak përparim në procesin e saj të pranimit në BE që kur vendi mori statusin e kandidatit në vitin 2012. Mosmarrëveshja e saj e vazhdueshme me Kosovën i ka prishur negociatat, por mund të ketë një zgjidhje në horizont, ose kështu shpresat e BE-së.

Gjatë një takimi në Bruksel në shkurt, presidenti i Serbisë Aleksandar Vuçiç dhe kryeministri i Kosovës Albin Kurti bënë përparim në një marrëveshje të mbështetur nga BE-ja, megjithëse nuk arritën ta nënshkruajnë atë. Marrëveshja përfshin një plan prej 11 pikash për të normalizuar marrëdhëniet dhe për të hapur rrugën për negociatat e mëtejshme të pranimit. Sipas kryediplomatit të BE-së, Josep Borrell, të dyja palët kishin rënë dakord se “nuk nevojiteshin diskutime të mëtejshme” mbi përmbajtjen e marrëveshjes.

Marrëveshja në Bruksel ishte larg nga një marrëveshje e përfunduar. Më 19 mars, Vuçiç, Kurti dhe

Borrell u takuan edhe një herë, këtë herë në Ohër, Maqedonia e Veriut, për të diskutuar zbatimin e marrëveshjes.

Marrëdhëniet ndërmjet Serbisë dhe Kosovës mbeten të tensionuara, me shpërthimin e fundit që nisi në verën e vitit 2022 lidhur me përdorimin e targave serbe në veri të Kosovës. Bisedimet, megjithatë, ishin disi të suksesshme. Ndërsa nuk arritën një marrëveshje të nënshkruar edhe një herë, Serbia dhe Kosova dhanë marrëveshjen e tyre verbale për të zbatuar marrëveshjen e ndërmjetësuar nga BE.

“Palët janë angazhuar plotësisht të respektojnë të gjitha nenet e marrëveshjes dhe të zbatojnë detyrimet e tyre përkatëse në mënyrë të përshtatshme dhe në mirëbesim”, tha Borrell pas përfundimit të takimit.

Marrëveshja sinjalizon një ndryshim të rëndësishëm në retorikë nga një e fokusuar në kontrollin

e dëmeve në një të fokusuar në dialogun diplomatik.

PLANI I BE-së

Degëzimet e marrëveshjes do të jenë vendimtare për sigurimin e bashkëjetesës paqësore. Ndërsa larg nga një traktat përfundimtar detyrues, ai angazhon të dyja palët të ndjekin Dialogun e udhëhequr nga BE-ja, të cilin BE-ja e ka vendosur për të ndihmuar në normalizimin e marrëdhënieve.

Njohja e simboleve kombëtare, përdorimi i dokumenteve të veçanta, garancitë për vetë-menaxhimin e komunitetit serb të Kosovës dhe mbrojtjen e objekteve kulturore serbe, të gjitha janë rënë dakord në parim. Marrëveshja thekson gjithashtu rëndësinë e ndjekjes së Kartës së Kombeve të Bashkuara për të mbrojtur të drejtat e njeriut dhe për të zgjidhur mosmarrëveshjet vetëm me mjete diplomatike.

Përderisa nuk është negociuar

Kurti u përpoq ta shpallë Marrëveshjen e Ohrit si një sukses për Kosovën, më shumë si një hap më afër pranimit të njohjes de facto nga Serbia. Nga ana tjetër, publiku është i ndarë dhe i pasigurt se çfarë do të sjellë e ardhmja dhe çfarë do të thotë marrëveshja. Narrativa e përgjithshme rreth ASM-së ka qenë shumë negative dhe partia Vetëvendosje, e udhëhequr nga Kurti, e ka zhvilluar këtë narrativë. Kurti gëzon mbështetje solide nga publiku.

njohja formale e Kosovës, të dyja palët kanë rënë dakord që të mos bllokojnë njëra-tjetrën nga anëtarësimi në organizata ndërkombëtare ose përpjekjet për të penguar procesin e integritimit të njëra-tjetrës në BE. Për herë të parë do të krijohen edhe misione diplomatike.

Edhe pa një nënshkrim, BE-ja shpreson se Serbia dhe Kosova do të angazhohen të ndjekin udhërrëfyesin e përshtetur nga marrëveshja nën drejtimin e saj. Për këtë është parashikuar një Komitet i Përbashkët Monitorues, i cili do të kryesohet nga BE-ja. Kritikët argumentojnë se roli i kryetarit tregon mungesën e imitimit të lidhshimit nga BE-ja, ndërsa zbatimi ua lë qeverive kombëtare.

Situata në Beograd pasqyron gjithashtu pasigurinë rreth jetëgjatësisë së marrëveshjes. Pavarësisht progresit, Vuçiq ka deklaruar se qeveria e tij nuk do ta njohë Kosovën pa marrë parasysh presionin që vjen nga Brukseli.

“E thashë edhe sot – se askush

nuk mund të vendosë obligim ligjor ndaj Serbisë. Kjo është arsyeja pse ne nuk nënshkruam atë që BE-ja e ka quajtur marrëveshje e as aneks, por Serbia është e gatshme të punojë në zbatimin deri në vijat e kuqe”, tha ai menjëherë pas takimit të Ohrit.

PERSPEKTIVAT AFATGJATA

Në bisedë me Emerging Europe, Donika Emini, drejtoreshë ekzekutive në Platformën CiviKos e cila mbledh 250 organizata të shoqërisë civile në Kosovë, tha se marrëveshja është e paqëndrueshme në planin afatgjatë për arsye të ndryshme.

“Së pari, aneksi nuk garanton ndonjë afat kohor të prekshëm. Aneksi për të cilin është rënë dakord në Ohër, megjithëse angazhohet për krijimin e një Komiteti të Përbashkët Monitorues dhe integrimin e marrëveshjeve më të fundit në Kapitullin 35 për Serbinë, nuk i plotëson kriteret minimale për një aneks zbatimi. Afati i vetëm i prekshëm është konferenca e donatorëve që do të organizohet në 150 ditë, por mungon elementët kyç për të garantuar angazhimin e palëve ndaj procesit të zbatimit në kohë”, thotë ajo.

“Sa i përket implikimeve të brendshme, kjo marrëveshje ka ngritur shumë pikëpyetje në Kosovë se çfarë ofron ajo për serbët e Kosovës. Për shembull, a ofron ajo çfarë është rënë dakord në vitin 2013 në Marrëveshjen e Brukselit, bazuar në Parimet e Përgjithshme/Elementet kryesore të ASM/CSM, apo vendimin e gjykatës kushtetuese që vë në dyshim shumë pika që janë kundër frymës së kushtetutës së Kosovës?”

Emini gjithashtu theksoi se, “ekziston rrezik i madh që themelimi i Asociacionit të Komunave Serbe (ASM) të politizohet – ashtu siç është tashmë. Me shumë mundësi do të krijojë çarje të brendshme politike.”

“Kjo është reagimi me të cilin po përballet [Kurti] në Kosovë, veçanërisht nga opozita që e kritikon atë se ka humbur dhjetë vjet që nga marrëveshja e 2013 dhe ka dhënë vetëm diçka të ngjashme,” shton Emini, duke vënë në dukje se Kurti e kishte ndërtuar karrierën e tij politike mbi një refuzim të marrëveshjes. ASM.

“Kurti u përpoq ta shpallë Marrëveshjen e Ohrit si një sukses për Kosovën, më shumë si një hap më afër pranimit të njohjes de facto nga Serbia. Nga ana tjetër, publiku është i ndarë dhe i pasigurt se çfarë do të sjellë e ardhmja dhe çfarë do të thotë marrëveshja. Narrativa e përgjithshme rreth ASM-së ka qenë shumë negative dhe partia Vetëvendosje, e udhëhequr nga Kurti, e ka zhvilluar këtë narrativë. Kurti gëzon mbështetje solide nga publiku. Prandaj, ka ende mbështetje të jashtëzakonshme për të për të udhëhequr dialogun me Serbinë dhe besim të përgjithshëm në aftësinë e tij për të drejtuar krijimin e ASM-së brenda vendit.”

Normalizimi i lidhjeve midis Serbisë dhe Kosovës do të mbetet një objektiv kyç i politikës së jashtme të BE-së gjatë gjithë vitit 2023. Ndërsa frika nga lodhja e zgjerimit dominonte ligjërimin në Ballkanin Perëndimor për vite me radhë, Brukseli ka riafirmuar angazhimin e tij ndaj rajonit pas pushtimit të Ukrainës nga Rusia.

Tani do të duhet të dorëzohë.

/emerging-europe/

Milo Gjukanoviç: Neglizhenca e BE-së i dha Ruisë hapësirë në Ballkanin Perëndimor

“Rusia thjesht ka hyrë në një hapësirë të hapur të lënë nga Bashkimi Evropian,” tha Gjukanoviç për pozicionin e BE-së ndaj Ballkanit. “Bashkimi Evropian në 10 vitet e fundit nuk dinte çfarë të bënte me Ballkanin Perëndimor, por Rusia e dinte. Ajo ka zhvilluar rrjetin e saj në Ballkan.”

Presidenti propperëndimor i Malit të Zi kritikoi Bashkimin Evropian për gjoja lejimin e Ruisë për të përhapur ndikimin e saj në Ballkanin Perëndimor, duke thënë të martën se rajoni i paqëndrueshëm është kthyer në një “platformë” për politikën anti-BE për shkak të “neglizhencës” së bllokut.

Presidenti Milo Gjukanoviç foli për Associated Press ndërsa përgatitet për balotazhin e zgjedhjeve të së dielës me një të sapoardhur politik që ka mbështetjen e qeverisë malazeze, e cila përfshin partitë që kërko-

jnë marrëdhënie më të ngushta me Serbinë dhe Rusinë.

“Rusia thjesht ka hyrë në një hapësirë të hapur të lënë nga Bashkimi Evropian,” tha Gjukanoviç për pozicionin e BE-së ndaj Ballkanit. “Bashkimi Evropian në 10 vitet e fundit nuk dinte çfarë të bënte me Ballkanin Perëndimor, por Rusia e dinte. Ajo ka zhvilluar rrjetin e saj në Ballkan.”

Gjukanoviç, i cili ka mbajtur presidencën kryesisht ceremoniale të Malit të Zi që nga viti 2018, fitoi më shumë vota në raundin e parë të zgjedhjeve presidenciale të vendit, që u mbajtën

më 19 mars. Analistët në Mal të Zi mendojnë se sfiduesi i tij në balotazhin me dy kandidatë, ish-ministri i ekonomisë Jakov Milatoviç, ka një shans të mirë për të fituar sepse ai ka mbështetjen e kandidatëve të tjerë dhe partive politike.

Me zgjedhjet e parakohshme parlamentare të planifikuara për më 11 qershor, votimi i kësaj fundjave konsiderohet si një tregues i rëndësishëm i rrugës së ardhshme të Malit të Zi, një vend i vogël anëtar i NATO-s me 620,000 banorë. Një ngërç politik ka bllokuar rrugën e vendit drejt BE-së dhe ka ngritur frikën e destabilite-

MILO GJUKANOVIÇ

“Ne (Mali i Zi) kemi ardhur duke u konsideruar nga zyrtarët evropianë si një shembull pozitiv, një shembull i një vendi që promovon me sukses vlerat evropiane në Ballkan, në imazhin e një plage kanceri në Ballkanin Perëndimor dhe një mundësi ... negociatat me Malin e Zi të ndërpriten”.

tit tekta lufta në Ukrainë është nderur.

Gjukanoviç tha për AP se gara presidenciale paraqet një zgjedhje midis politikave të tij pro-BE dhe “populizmit brutal” të qeverisë së koalicionit aktual, i cili zyrtarisht mbështet integritimin në BE, por dominohet nga partitë që favorizojnë lidhje më të ngushta me Serbinë dhe Rusinë.

Partia Demokratike e Socialistëve e Gjukanoviçit e qeverisi vendin pak a shumë të pakundërshtueshme për tre dekada. Presidenti pretendoi se koalicioni qeverisës që erdhi në pushtet pas një votimi parlamentar të vitit 2020 e ka shkatërruar Malin e Zi ekonomikisht dhe financiarisht.

“Për 2 e gjysmë vitet e fundit, ne kemi qenë dëshmitarë të pengesave serioze nga Mali i Zi,” tha Gjukanoviç.

Qeveria e koalicionit është zotuar se Mali i Zi do të mbetet në rrugën e tij të Bashkimit Evropian. Milatoviç, sfiduesi i presidentit, gjithashtu ka shprehur mbështetje për vendin që ndjek anëtarësimin në BE, por Gjukanoviç tha se politikat e shumicës në pushtet tregojnë të kundërtën.

Milatoviç shërbeu si ministër

i ekonomisë nga dhjetori 2020 deri në prill 2022.

“Zoti. Milatoviç është një njeri që është ende pjesë e shumicës parlamentare që fitoi zgjedhjet (2020) dhe që është drejtpërdrejt përgjegjës për rezultate të tilla (të këqija),” akuzoi Gjukanoviç.

Analistët thonë se Milatovic, 36 vjeç, i arsimuar në Perëndim, shihet si favorit të dielën kundër Gjukanoviç, 61 vjeç, i cili si kryeministër e çoi Malin e Zi në pavarësinë nga Serbia në 2006 dhe sfidoi Rusinë në 2017 për të siguruar anëtarësimin në NATO. Një rishtar politik, Milatoviç ka bërë fushatë si një fytyrë e re për votuesit që janë të ngopur me politikanë të vendosur.

Mali i Zi pati një shans historik për të përshpejtuar reformat e nevojshme për t’u anëtarësuar në BE. Por koalicioni aktual qeverisës ka dështuar ta bëjë këtë dhe në vend të kësaj ka lëvizur për të përmirësuar marrëdhëniet me Kishën Ortodokse Serbe në Mal të Zi, pretendoi presidenti aktual.

“Ne (Mali i Zi) kemi ardhur duke u konsideruar nga zyrtarët evropianë si një shembull pozitiv, një shembull i një vendi që promovon me sukses vlerat evropiane në Ballkan, në

imazhin e një plage kanceri në Ballkanin Perëndimor dhe një mundësi ... negociatat me Malin e Zi të ndërpriten”, tha Gjukanoviç.

“A do të thoshte fitorja e kundërshtarit tim vazhdim i asaj rruge? tha Gjukanoviç. “Unë jam më i prirur të them po sesa jo.”

Përpara se ai të bëhej president, qeveria e Gjukanoviçit në vitin 2016 tha se parandaloi një grusht shteti të orkestruar nga Rusia që ishte krijuar për të penguar ofertën e Malit të Zi në NATO dhe për të instaluar një qeveri që do t’i kthehej Serbisë dhe Rusisë.

Gjukanoviç, i cili erdhi për herë të parë në pushtet në moshën 29-vjeçare, tha se qeveritë që ai drejtoi arritën të arrinin në mënyrë paqësore pavarësinë, të qëndronin jashtë konflikteve ballkanike dhe të ruanin stabilitetin. Korrupsioni, i cili shihej si një problem kyç gjatë udhëheqjes së tij të Malit të Zi, ekziston në të gjitha vendet e botës, tha ai.

“Jam plotësisht i fokusuar te fitorja, besoj në atë fitore. Unë nuk mendoj për një humbje në zgjedhje,” tha Gjukanoviç. “Unë besoj se do t’i fitoj zgjedhjet dhe besoj se kjo do të jetë e mirë për të ardhmen evropiane të Malit të Zi.”

Dear readers and followers of Argumentum.al

On the third anniversary of the founding of the online media Argumentum.al, now it comes in the version of a monthly magazine which you can browse online from April 2022.

This monthly publication offers a clear combination of news on Albania, the Western Balkans and the world, as well as opinions and analyses of events taking place during the month.

Thanking each of you for your attention and trust in our media, we promise that we will continue to publish objective analysis on key developments in the country, region, Europe and the world.

Argumentum.al strives to be an authoritative source of journalism with analyses and comments on international relations, world politics and a wide range of issues of global importance by publishing exclusive materials. This is done thanks to the contribution of some of the well-known names of Albanian politics and journalism and other local and foreign collaborators. At the same time, Argumentum.al is open for comments and opinions by its readers.

Read on domestic and international issues in the magazine Argumentum.al free of charge in Albanian and English!

“Argumentum”, an intellectual process...

“Blank Paper” in the White House! Enough is enough! Euro – Atlantic routine! Cold Halva! Alliance, no Chinese impartiality! Pantings and boats!

REALPOLITIK “FLASH” NO. 42 | 1 – 24 MARCH 2023 | EXCLUSIVELY AT ARGUMENTUM

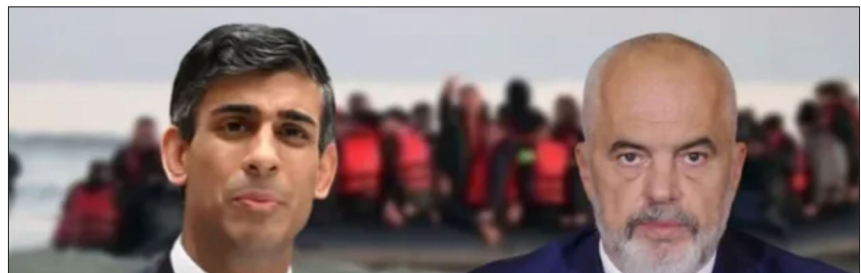
The well-known diplomatic analyst, Dr. Jorgji KOTE « dots the « l's » and crosses the “t's » on 6 major events in only 1000 words

“

Berlin has closed “Open Balkans” for ever. It is nonsense even as a “tail” i.e. an implementing unit or complementary to Berlin. There are plenty of them – the Regional Cooperation Council, CEFTA Secretariat and the Regional Common Market.

DR. JORGJI KOTE

1. “Blank Paper” in the White House! On the 3d March, President Biden and Chancellor Scholz reconfirmed the US – German friendship and support for Ukraine “as long as necessary”, the delivery of the most sophisticated weapons, including “Leopard and Abrams” tanks and others. A much expected message and a “blank paper” for further actions, especially now that scepticism for this support is growing.

2. Enough is enough with Open Balkans! This was the main message during the meeting Scholz – Rama in Berlin on 7 March. It was announced that Berlin Pro-

cess Summit will be in Tirana in autumn. This time, even Premier Rama did not mention “Open Balkans”! Whereas the hosts have deleted it from their vocabulary.

Berlin has closed “Open Balkans” for ever. It is nonsense even as a “tail” i.e. an implementing unit or complementary to Berlin. There are plenty of them – the Regional Cooperation Council, CEFTA Secretariat and the Regional Common Market. This was a hard blow for PM Rama, since just on 27 February he announced that “Open Balkans” Summit would be held in Podgorica in June. Praising it to skies “Open Balkans” he side-walked Berlin Process, which allegedly was kept alive thanks to Open Balkans!!

3. Euro – Atlantic routine was the 40th Meeting of the EU – Albania Association-Stabilization Council in Tirana on 15 March. Vague, without news, interest and public echo, except the government’s withdrawal from “Golden Passports”. However, the draft laws on fiscal amnesty and cannabis legalization remain. Actually, these meetings have largely become a Euro-Atlantic routine and rhetoric!

The same applies, despite much media fuss by opposition to the latest US State Department Report 2022; it is more like a Diary of major events in the countries. Since it is hardly recognized even by those who have ordered its drafting there, who did not even object PM Rama when he has labelled it “copy and paste”! The violent confiscation raid of “Prestige Resort” on 22 March was another telling defiance to this Report without any response so far.

4. “Cold Halva” is considered “the unsigned agreement” between President Vučić and Prime Minister Kurti in long negoti-

ations on 18 March in Ohrid. Although the climate and atmosphere on its eve promised nothing. Only the presence and insistence by Borrell, Lajcak and Escobar avoided a new diplomatic failure. “Cold Halva” since it never happened to demand signing an annex without its basic agreement and the latter to be implemented without signature and seal. Moreover, when Belgrade holds the constitutional preamble that Kosovo is part of Serbia, which devaluates sovereignty and territorial integrity. Or when Vučić states openly that he will not sign an agreement with a country that Serbia does not recognize. Then comes the next irony when they demand association without recognition, although Kosovo observes minority rights better than even some EU states. Certainly, the big winners of this endless mess are the EU and US negotiators, who can show off that they achieved such a difficult agreement.

Even more, when vital elections are knocking on the EU and US doors. But nothing more is expected, apart from the continuation of the usual refrain and rhetoric of tensions, divisions and provocations, with international mediators as “firefighters”.

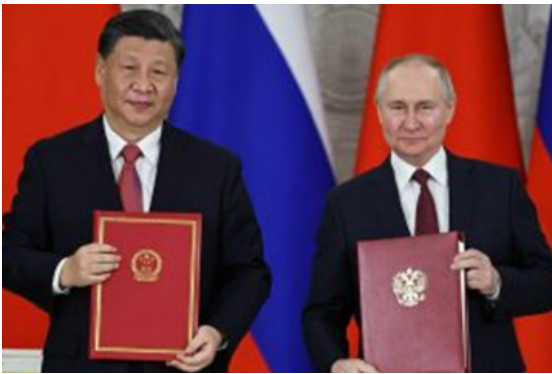
Then, what else is needed to call the agreement in Ohrid “Cold Halva”?

5. Alliance, no China impartiality! This was the major political conclusion after the visit by President Xi Jinping in Moscow from 20 – 22 March. Although he went there allegedly for peace with his 12 point Plan. Make no mistake, “impartial” China has no interest for Putin’s defeat and his replacement with a pro

western democratic government. That would be a political, economic and military “tsunami” for China’s geostrategic objective for the destruction of western Alliance together with Russia.

But even a quick Russia’s victory would not be to China’s benefit, since the geopolitical priority would pass over to Russia. Indeed, the most ideal version for China is neither a truce nor ceasefire, but the longest possible prolongation of war in Ukraine. Thus, China would use its geostrategic bonds with Russia for the promotion of foreign trade, arms delivery and other aspects in their cooperation.

To show how vital are Russia and China for one another even in economic terms, it’s suffice to mention that their trade volume in 2022 grew 30 per cent, reaching the record level of 177 billion Euro; Russian crude oil imports

grew 45 per cent, coal 54 and natural gas purchases rocketed to 155 per cent. Besides, Russia substitutes through China many of its vital western products. Thus, its car exports to Russia grew 45 per cent and electronic equipment from 40 to 95 per cent.

Meanwhile, after being ousted from the international payment system “SWIFT”, Russia has considerably increased the use of Chinese Yen; from 1% in January, it occupied 48 per cent of the Russian financial market in November 2022.

The next major benefit for China from the war prolongation is that it will keep the USA and the EU engaged with that conflict, gaining more free action space, especially in the Pacific region.

As to the Chinese Peace Plan, it also serves its geopolitical interests, as “with one single stone it kills not two, but many more birds with” China tells the countries in Africa, Asia and

Latin America that “look, we did our best, we even brought Russia on board for peace, but

the USA and Europe did not pay heed to us!! Finally, it does not “stick” at all that President Xi hacks off as a peacemaker but on the other hand calls Putin “close ally”. Or when he has met Putin 40 times, but not even a phone call for President Zelenski!

6. Paintings and boats! was the logo during PM Rama visits in Athens and London on 20 – 24 March. Ironically, “zero problems” with Greece. Besides others, the Ionian Sea is “neither on earth nor on air”. The only problem now there seems the sale of paintings. Whereas in London, the crisis of Albanian illegal emigrants is crying out for solution. After the populist fuss with attacks on UK, our government has surrendered without conditions. Yet, Rama teaches and gives lectures in London! O tempora, o mores!

Indeed, the most ideal version for China is neither a truce nor ceasefire, but the longest possible prolongation of war in Ukraine. Thus, China would use its geostrategic bonds with Russia for the promotion of foreign trade, arms delivery and other aspects in their cooperation.

Joint press statement following the 12th meeting of the EU-Albania Stabilisation and Association Council

TIRANA, March 16

The EU-Albania Stabilisation and Association Council (SA Council) held its twelfth meeting on 16 March in Tirana, according to a press statement released by the EU Delegation to Tirana on Thursday.

The meeting was chaired by Mr Josep Borrell Fontelles, the EU High Representative for Foreign Affairs and Security Policy. Olivér Várhelyi, Commissioner for Neighbourhood and Enlargement, represented the European Commission.

Edi Rama, Prime Minister, led the Albanian delegation. The Minister for Europe and Foreign Affairs, Olta Xhaçka and the Minister of State and Chief Nego-

tiator, Majlinda Dhuka, also participated.

This was the first time that the SA Council met in Albania, underlining the European Union's unequivocal commitment to the EU integration of the Western Balkans and to the accession negotiation process of Albania. The meeting provided an opportunity to take stock of Albania's progress

in its preparations for membership and within the framework of the Stabilisation and Association Agreement, and discuss how to further intensify relations between the EU and Albania. The EU welcomed the advanced process of analytical examination of the EU acquis (screening), while looking forward to the completion of the process.

EUROPE IS AWAKE, united and more valuable than ever before

By JEAN-DOMINIQUE GIULIANI*

The Russian aggression in Ukraine, i.e. the return, once again, of war to the European continent, prompted it to react. It did so with unexpected speed. The Union set about its work in conditions that no one could have imagined a few days before 24 February 2022. It unanimously adopted ten packages of sanctions affect-

ing 1, 484 individuals and 212 entities.

The emergency measures adopted jointly to break off the numerous energy relations with Russia were immediate, going, for example, for gas, from a dependence of almost 50% to less than 10% in a few months.

Support for Ukraine has been massive and has not caused any serious divisions. More than €67 billion has been

The European Union and its member states have demonstrated that they can work with a reinvigorated NATO, while launching a defence effort that was unimaginable until recently. The complementarity between the two organisations has worked perfectly.

spent, including €12 billion in military aid.

More than 8 million refugees have been welcomed in Europe and temporary protection status has been granted to almost 5 million of them by virtue of an exceptional European decision taken in March 2022.

The European Union and its member states have demonstrated that they can work with a reinvigorated NATO, while launching a defence effort that was unimaginable until recently. The complementarity between the two organisations has worked perfectly.

The Europeans have succeeded in being “reasonable for two” in the face of Russian aggression. Their objective is clear: to dissuade any European actor from violating the law, its commitments and from challenging internationally recognised borders. Nothing else. They are right to be focused on this goal, which is

an existential achievement for European integration and for the future of multilateralism in the world.

This is probably why, for the third time, the UN General Assembly has just condemned Russia by 141 votes or 73% of the nations. Opposition to the injunction to withdraw the invasion forces was expressed by only seven dictatorships.

As for the weak or hypocritical abstentions on the part of a few other actors, they were not significant. The European position, based on the respect of the sovereignty of states and the freedom of peoples, is understood and supported by a very large majority of the countries of the planet, contradicting the self-serving discourse of the propagandists of a new division of the world.

The alliance of democracies, which pleads for the respect of international law and treaties, for organised and stable international relations, is not isolated, contrary to the “nar-

ative” of their violators.

It is regrettable that a major country, a member of the Security Council, should isolate itself to the point of being expelled or withdrawing from all of the major organisations, at the risk of becoming the pariah of international life, but this is proof that the European message, particularly on human rights, democracy and the rule of law, remains universal and sustained.

It is customary to quibble about the unity or effectiveness of the European Union. This is a local speciality, part of a declinist discourse in vogue in the West. But, apart from the fact that it always urges us to do better, we cannot hide the fact that the Europeans have shown, this time, and in an emergency, true efficiency, unity and a common will that has rarely been seen before.

**Jean-Dominique Giuliani,
chairman of the Robert
Schuman Foundation, a pro-
European research center*

EUROPEAN COUNCIL WELCOMES THE AGREEMENT BETWEEN BELGRADE AND PRISTINA REACHED IN OHRID

The leaders of EU member states welcomed the agreement reached by Serbian President Aleksandar Vučić and Kosovo Prime Minister Albin Kurti on 18 March in Ohrid.

“The European Council welcomes the Agreement on the path to normalization of relations between Kosovo and Serbia and its Implementation Annex, reached in the EU-facilitated dialogue led by the High Representative, as an integral part of their respective European paths, and calls on both parties to implement expediently and in good faith their respective obligations”, it is said in EU Council conclusions.

The dialogue between Serbia and Kosovo was discussed on the first day of the EU leaders’ summit. According to Radio Free Europe, EU High Representative Josep Bor-

rell informed the leaders about the results of the meeting in Ohrid.

“Any attempt to question the agreement is futile. The agreement was agreed, it has to be implemented, and there is no room for picking and choosing. It is a whole, it has to be implemented by all parts, in a holistic way, and we will follow closely who is implementing and who is not implementing”, Borrell said on Thursday before the European Council meeting.

The President of Serbia and the Prime Minister of Kosovo agreed on the Annex on the implementation of the Agreement on the path to the normalization of relations between Kosovo and Serbia at the meeting in Ohrid. It was also agreed that these documents will become an integral part of the EU accession process of Serbia and Kosovo.

/EWB-Argumentum.al

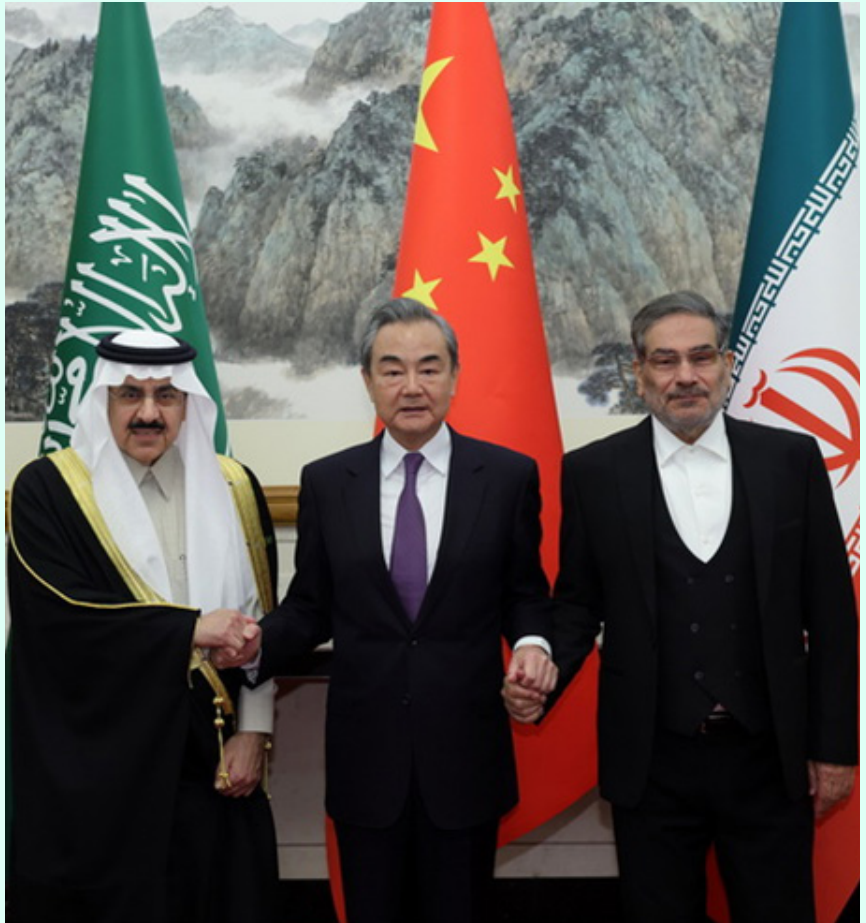
Saudi Arabia and Iran restore diplomatic ties in China mediated talks held in Beijing

As announced by China, Saudi Arabia and Iran on March 10, have reached a deal which includes the agreement to resume diplomatic relations and reopen embassies and missions within two months, according to Xinhua.

Musaad bin Mohammed Al-Aiban, Saudi Arabia's Minister of State, Member of the Council of Ministers, and National Security Advisor, led the Saudi delegation, and Admiral Ali Shamkhani, Secretary of the Supreme National Security Council of Iran, led the Iranian delegation during talks in Beijing from March 6 to 10, according to a trilateral statement from China, Saudi Arabia and Iran.

Saudi Arabia and Iran held the talks to solve their differences through dialogue and diplomatic means, to abide by the purposes and principles of the Charters of the United Nations and the Organization of Islamic Cooperation, and to follow international regulations and practices, according to the joint statement.

Saudi Arabia and Iran have agreed to restore diplomatic relations and reopen their embassies and missions within a period not exceeding two months, and agreed to hold talks between for-

eign ministers to arrange for the exchange of ambassadors and explore ways to strengthen bilateral relations, it said.

While congratulating the two sides on taking a historical step forward, Wang Yi, director of the Office of the Foreign Affairs Commission of the Communist Party of China (CPC) Central Committee, said China supports the two sides in making firm strides as agreed in the deal to work for the common bright future with patience and wisdom.

“As a reliable friend of the two countries, China will continue to play a constructive role,” said Wang, also a member of the Political Bureau of the CPC Central Committee.

He said the improvement of ties between Saudi Arabia and Iran has opened a path leading to regional peace and stability in the Middle East, and has set an example of settling divergences and differences among countries via dialogue and consultation.

/Argumentum.al

Civil society protest on March 8 being joined by staff of the British Embassy

TIRANA, March 8

A

International Women's Day was marked by a protest in Tirana and several other cities

where women of various ages and professions marched with banners demanding women's rights and freedoms. Under the slogan "We don't celebrate! Let's march! For a life without violence for women and girls!" the women, although not many in number, conveyed messages

about the irreplaceable role of women and girls in the life of the country as well as in building and leading peace in the world.

The march was joined by many citizens who chose March 8 as a day to speak out against violence against women, or other phenomena that burden them the most. Members of the British embassy in Tirana also joined Wednesday's march.

Through a reaction on social networks, the British embassy said that they joined Wednesday's march in Tirana on the International Women's Day

to demand equal rights and opportunities for all girls and women in Albania.

Further the press release of the British Embassy said that they are aware of the challenges and difficulties that women face every day, expressing solidarity with their fight for equality. At the same time, a call is made to put an end to any form of gender-based violence and discrimination.

A protest was also organized in the city of Elbasan where a macabre crime happened a few days ago when three women were killed.

Adresa: Njësia bashkiake nr. 5, Rruga "Abdyl Frasheri", Ndërtesa 8, Tiranë, Shqipëri

Tel: +355 (0) 68 82 01 720

**Email: redaksia.argumentum@gmail.com,
info@argumentum.al**

Marketing & PR

Email: marketing@argumentum.al

Tel: +355 (0) 68 82 01 720

NUIS/NIPT: L91415033Q

...

Twiter : [Argumentum_al](#)

Facebook: [argumentum.al](#)

Instagram: [argumentumnews](#)